

ARRELS D'UN FUTUR

ESADE és el resultat d'una barreja suau i aromàtica de diversos elements, tots rellevants i, sens dubte, d'una gran profunditat i interès, com són la ciutat de Barcelona, la seva societat civil, l'educació universitària i la Companyia de Jesús.

BARCELONA, LA SOCIETAT CIVIL, LA UNIVERSITAT, LA COMPANYIA DE JESÚS (SEGLES XIII A XVII)

Barcelona és una ciutat peculiar, amb una forta personalitat, que és més ben coneguda arreu del món arran dels Jocs Olímpics de 1992, però que durant segles ha estat una ciutat oberta, un centre de cultura, d'intercanvi i de coneixement, i un port important. Ja en temps reculats, al segle XIII, va adquirir personalitat jurídica pròpia, és a dir, la capacitat de representar-se directament davant el rei i d'administrar la seva economia. Els empresaris i mercaders de l'època es van organitzar al voltant de la junta de comerç i el consolat de mar.

Així, doncs, al segle XIII Barcelona ja era capaç de guiar el seu destí. Els empresaris havien creat la xarxa de comerç més extensa d'aquell temps, que cobria tota la Mediterrània i, a més, amb la seva pròpia jurisdicció. Davant l'aparició d'una necessitat, un problema o una oportunitat, la societat civil de Barcelona s'havia autoorganitzat, aportant esforç i professionalitat; per això, el progrés i els resultats van ser evidents.

La universitat medieval es caracteritzava bàsicament per dos aspectes. El primer era la *universitas scholarium et professorum*, que emfatitzava la idea de comunitat, de relació personal. Amb una finalitat similar a la dels gremis medievals, els mestres havien d'ensenyar els aprenents de mestre perquè, al final del procés, els alumnes aconseguissin la *facultas ubique docendi*, és a dir, la facultat d'ensenyar ells mateixos com a mestres a qualsevol lloc, i així continuar el procés. El segon aspecte, també rellevant, era la recerca de la veritat, l'*alêtheia* grega, entenent com a veritat l'*adaequatio mentis et rei*, és a dir, la coincidència entre el que es pensa i la realitat captada per la ment.

Les primeres universitats europees van sorgir el segle XII. Aquest va ser el cas de París, Bolonya i Oxford.

La de Barcelona, tanmateix, no va aparèixer fins més tard a causa de les discussions i les disparitats entre el rei, la ciutat i la primera universitat de la zona, l'Estudi General de Lleida, així com pels problemes generats per la Guerra Civil catalana. Tot això en va diferir l'inici de les activitats fins al privilegi que atorgaria Carles I el segle XVI.

El darrer element és la Companyia de Jesús, que també va aparèixer el segle XVI. El seu fundador, Ignasi de Loyola, va mantenir una important relació amb Catalunya i Barcelona, que el va portar a escriure el 1536: "Em sembla, i no ho dubto, que tinc més càrrec i deute a aquesta població de Barcelona que a cap altre poble d'aquesta vida."

Aquests elements confluirán, per primera vegada, en la constitució del Col·legi de Cordelles, a la Rambla de Barcelona, dedicat a l'ensenyament superior, promogut per la societat civil i la família Cordelles, la direcció del qual s'encomana a la Companyia de Jesús el 1662.

LES ESCOLES DE LA JUNTA DE COMERÇ (SEGLE XVIII)

En el segle XVIII, hi va haver dos esdeveniments d'especial rellevància. D'una banda, la Guerra de Successió espanyola i la pèrdua definitiva de l'organització política pròpia de Catalunya amb Felip V (1714). En aquest context, Barcelona també perd la seva universitat, que es trasllada a la ciutat de Cervera.

D'altra banda, en sentit contrari, cinquanta anys més tard s'aconseguirà establir les bases per a un gran canvi que permetrà a Catalunya fer un salt endavant: l'autorització per comerciar amb Amèrica des del port de Barcelona, atorgada per Carles III, que addicionalment restitueix als comerciants de la ciutat els seus mecanismes organitzatius, és a dir, el Cos de Comerciants, la Junta de Comerç i el consolat de mar.

Les possibilitats del tràfic comercial amb Amèrica plantejaran als comerciantes de Barcelona una gran oportunitat, però també el greu problema de com es poden formar els professionals necessaris, ja que no disposen d'universitat.

La societat civil de l'època i l'organització dels comerciantes, la Junta de Comerç, són conscients que cal disposar de professionals formats per donar resposta a l'evolució dinàmica de la societat, que la universitat és lluny i que li cal adequar-se als nous temps i als nous desenvolupaments, i no esperen solucions d'un Estat incipient que encara no ha pensat que l'Administració pública hagi de tenir res a veure amb l'ensenyament. Així, doncs, la societat civil d'aquella època inventarà una solució: les escoles de la Junta de Comerç, que resoldran el problema durant anys. Una vegada més, i no serà l'última, se segueix el mateix procés: sorgeix un problema, la societat civil s'organitza i posa en marxa la solució.

Al final del segle XVIII i l'inici del XIX es crearan, depenent de la Junta de Comerç, escoles de nàutica, nobles arts, química, taquigrafia, botànica, mecànica,

física, economia política, comerç, arquitectura, matemàtiques i idiomes.

Evidentment, els inicis i la consolidació del procés de desenvolupament econòmic de Catalunya, amb l'obertura del comerç amb Amèrica, no haurien estat possibles sense els professionals d'aquestes escoles. La incidència dels seus antics alumnes en la societat de l'època va ser realment transcendental, tant pel nombre com per la qualitat.

ELS ENSENYAMENTS TÈCNICS (SEGLE XIX)

A Espanya, l'etapa de la regència de Maria Cristina, de 1833 a 1841, serà una autèntica època de canvi per a la modernització del país.

La universitat torna a Barcelona. Tanmateix, la universitat espanyola d'aquesta època és una institució molt obsoleta. N'hi ha prou de llegir el text d'un informe oficial de 1834: "Recorreguem aquestes universitats, on encara es conserva la divisió del peripatetisme i el sistema o cercle de les ciències que es va establir fa sis segles. Algunes vegades, com per excepció i d'esquitllentes, s'hi ensenyen els primers elements de les matemàtiques, mai la veritable física, ni la química [...]".

Quan per disposició legal desapareixen la Junta de Comerç i les seves escoles, el relleu el pren un altre element de la societat civil emergent, els fabricants, que mitjançant la Junta de Fàbriques crearan l'Institut Industrial de Catalunya, que, tal com indica Roser Solà, permet descobrir "un peculiar món empresarial català, que, davant uns reptes liberalitzadors d'obertura de fronteres, reacciona de manera positiva, s'alia amb les forces de la cultura i comença un camí que no es limita a la defensa, sinó que busca la millora tecnològica per aconseguir més competitivitat". El 1849, l'Institut començarà a impartir classes de química industrial, mecànica industrial, filatura, dibuix mecànic i teoria del teixit. Posteriorment, les escoles de la Junta de Comerç passaran a formar la base de l'Escola Industrial de Barcelona, antecessora de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Barcelona.

Amb tot, Espanya és encara un país endarrerit. A títol il·lustratiu, el 1866 només hi ha 39 societats industrials per accions i d'aquestes 15 són a Barcelona, pràcticament el 40 %.

ELS PRIMERS CINQUANTA ANYS DEL SEGLE XX

La situació general de l'ensenyament al principi del segle XX era encara realment deplorable, amb uns índexs alts d'analfabetisme. El primer Ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts no es va crear fins a l'any 1900.

Por una vegada, apareix una iniciativa pública relacionada amb l'empresa: la Universitat Industrial, promoguda per la Diputació de Barcelona i posteriorment per la Mancomunitat de Catalunya, creada el 1904 amb l'objectiu de preparar les persones que es necessitaven per a la indústria, tant si eren obrers especialitzats, tècnics de grau mitjà o directius. Amb tot, el projecte tenia el suport d'un patronat, integrat per les forces vives de la ciutat, de nou la societat civil.

Mentrestant, la Companyia de Jesús inicia les activitats de l'Observatori Astronòmic de l'Ebre, a Roquetes (Tarragona).

Allí sorgirà una altra institució docent important, que posteriorment es traslladarà a Barcelona i passarà a denominar-se Institut Químic de Sarrià (IQS). També en les primeres albors del segle XX, els jesuïtes creen a Barcelona l'Institut Comercial de la Immaculada (ICI), dedicat als ensenyaments de comerç i comptabilitat.

Més tard, el país passarà per unes dècades difícils: la Segona República, la Guerra Civil, la Segona Guerra Mundial, la dictadura del general Franco, etc. I, gairebé d'improvís, en la dècada dels cinquanta, Europa i també Espanya es posen en marxa. Es crea la Comunitat Econòmica Europea (1957), actual Unió Europea, projecte superador de tants conflictes i actituds enfrontades.

Després d'una època d'aïllament, Espanya signa els primers acords internacionals de cooperació i s'aprova el Pla d'Estabilització i Liberalització Econòmica (1959), precursor dels anys del desenvolupisme i de l'abandonament de l'autarquia econòmica. A la universitat, es creen les facultats de ciències polítiques, econòmiques i comercials (1953-1954).

En el terreny específic de la formació empresarial, destaca com a pionera la Universidad Comercial de Deusto, creada a Bilbao per la Companyia de Jesús el 1916. Però no és fins al final dels anys cinquanta que es produeix l'expansió dels ensenyaments en direcció empresarial. Apareixen en aquells anys noves institucions, que es creen des de diferents perspectives: l'Escola d'Organització Industrial (EOI, Madrid, 1955), dependent del Ministeri d'Indústria; l'Instituto Católico de Administración y Dirección de Empresas (ICADE, Madrid, 1956) i la Escuela Superior de Técnica Empresarial (ESTE, Sant Sebastià, 1956), centres promoguts per la Companyia de Jesús, així com l'Institut

de Estudios Superiores de la Empresa (IESE, Barcelona, 1958), pertanyent a la Universidad de Navarra, de l'Opus Dei.

L'APARICIÓ D'ESADE (1954-1975)

Dins el context de ressorgiment de l'economia espanyola d'aquests anys, apareixen les primeres adaptacions dels models de les escoles de negocis americanes. Els canvis permeten veure que res no serà ja com abans i que s'imposen nous plantejaments i noves actituds.

ESADE apareix com al seu dia van aparèixer les escoles de la Junta de Comerç al final del segle XVIII. És un moment de canvi; cal gent preparada per afrontar el desenvolupament econòmic immediat, superador de les misèries de la Guerra, la postguerra i el llarg període d'autarquia econòmica. La millor societat civil de l'època detecta les necessitats i es disposa a aportar el seu esforç i compromís.

La idea d'ESADE sorgeix amb el plantejament del Col·legi de Cordelles el segle XVII, creat per una família de notaris, advocats i canonges que, després de posar-lo en marxa, van sol·licitar a la Companyia de Jesús que el dirigís.

En aquest context, un grup d'empresaris i professionals es reuneix a Barcelona l'any 1954. Roglan ho resumeix així: "La primavera de 1954 un grup de professionals i empresaris catalans concep la idea de fundar a Barcelona un centre universitari dedicat a la recerca empresarial i a la formació de persones capaces de crear i dirigir empreses i organitzacions de tota mena. Així neix el projecte d'ESADE."

La llista dels promotors del projecte, tots empresaris i professionals rellevants, incloïa tretze persones.

PROMOTORS DEL PROJECTE D'ESADE (1954-1958)

Ignasi Vidal Gironella
Joan Vidal Gironella
Antonio Jover Lamaña
Leandro Jover Lamaña
Esteve Negra Valls
Ramon Más-Bagá Cros
Fernando del Pozo i de Querol
Albert Folch Rusiñol
Fernando Maristany Pomar
Francesc Torras Ferrer
Antoni Pérez Portabella
Francesc J. Pérez Portabella
Josep I. de Anzizu Borrell

Les gestions per passar de la idea a la realitat van començar immediatament. Els promotors van sol·licitar a la Companyia de Jesús la seva implicació en la creació d'un centre d'estudis superiors per a la formació directiva i empresarial. Elevada la proposta al superior general de la Companyia, P. Juan B. Janssens, aquest, amb data de 27 de maig de 1958, signa la carta aprovatòria que obre el procés formal pel qual la Companyia de Jesús assumeix el paper d'entitat copromotora i a la qual s'assigna la direcció d'ESADE.

El 17 d'octubre de 1958 se signa el contracte privat entre la societat promotora Enseñanza i Formación, SA (EFSA) i la Companyia de Jesús, contracte que posteriorment serà elevat a escriptura pública. Des d'aleshores, diversos acords entre ambdues entitats promotores l'han anat adequant als canvis tant de la societat com de l'evolució de la mateixa institució: el darrer, de juny de 2003, recull i ratifica l'esperit inicial mantingut en les successives actualitzacions en les quals s'ha anat expressant de manera inequívoca la voluntat de mantenir i aprofundir la col·laboració paritària entre la Companyia de Jesús i la societat civil, així com la ratificació de l'encàrrec acceptat des del principi per la Companyia de Jesús d'assumir la responsabilitat de la direcció d'ESADE. Per poder complir amb aquesta responsabilitat, la Companyia es reserva la facultat de proposar a l'òrgan de govern de l'entitat titular d'ESADE el nom de la persona escollida per l'orde per ocupar el càrrec de director general.

Actualment, l'entitat jurídica titular és la Fundació ESADE, els Estatuts de la qual consoliden i reforcen l'estructura jurídica d'una institució concebuda i fonamentada, des de l'origen, sobre la base de la col·laboració paritària entre la Companyia de Jesús i la societat civil. Per això, la composició del seu òrgan de govern –el Patronat– és, així mateix, paritària, i correspon al Provincial de la Província Tarraconense de la Companyia de Jesús el nomenament de la meitat dels membres.

El primer president serà l'empresari Ignasi Vidal Gironella i el primer director, el jesuïta Lluís A. Sobrero Ferrer. El gener del 1959 es disposa d'un primer local al passatge de Josep Llovera, 4, de Barcelona. L'1 d'octubre del mateix any s'inaugura formalment l'activitat de l'Escola Superior d'Administració i Direcció d'Empreses (ESADE) i s'inicien les classes del primer curs de la Llicenciatura en Ciències Empresarials, amb una primera promoció de 34 alumnes.

En els anys successius, paral·lelament a la total implantació de la Llicenciatura en Ciències

Empresarials, s'hi van incorporant programes per a directius i programes especialitzats. El 1962, Leandro Jover Lamaña és nomenat president.

L'inici del programa Master of Business Administration (MBA) el curs 1964-1965 coincideix amb el nomenament d'un nou director, Mariano Ibar. És precisament la línia de programes MBA, implantats arreu del món, la que amb el temps propiciarà el reconeixement internacional d'ESADE.

El desenvolupament d'ESADE obliga a ampliar-ne les instal·lacions i el curs 1965-1966 l'Escola es trasllada a un edifici de nova planta, de 6.500 m², situat a l'avinguda de Pedralbes, la qual cosa comporta una considerable ampliació d'espais, de serveis i, evidentment, d'imatge.

El 1969, Xavier Adroer és nomenat nou director d'ESADE, i dirigirà els destins de la institució fins al 1988.

ESADE EN EL CONTEXT DEMOCRÀTIC (1975-1989)

La desaparició del general Franco i l'inici de la transició espanyola a la democràcia, l'aprovació d'una constitució i l'adequació de la societat als models democràtics del món occidental es produeixen en un moment en què ESADE ja ha superat l'etapa de llançament inicial. En el curs 1972-1973 ja hi ha més de mil antics alumnes.

D'un bon començament, ESADE havia pres partit per opcions democràtiques i havia treballat a favor de la necessària apertura política, promovent, en la mesura de les seves possibilitats, actituds de pensament plural, de diàleg i de convivència. L'arribada de la democràcia al país va referendar aquests convenciments profunds, amb la qual cosa l'adaptació o adequació d'ESADE al nou context democràtic va ser fàcil, ràpida i eficaç.

El 1978, assumeix la presidència d'ESADE Ignasi M. Vidal Arderiu. El 1982 ESADE inicia l'activitat formativa a Madrid, amb la implantació de programes d'Executive Education.

La necessitat que els llicenciats d'ESADE poguessin accedir a una titulació oficial a Espanya aconsella l'adscripció dels estudis de ciències empresarials a la Universitat Politècnica de Barcelona, actualment Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), adscripció que serà autoritzada per la Generalitat de Catalunya el 1985. Tanmateix, aquesta tramitació s'encreua amb la Llei de la reforma universitària de 1983, que, entre altres canvis, permet la constitució i

el funcionament d'universitats privades al país. A l'empara d'aquesta nova Llei es constituirà la Universitat Ramon Llull, a la qual ESADE s'incorporarà de manera progressiva.

El 1983 s'inaugurarà un nou edifici d'ESADE al carrer Marquès de Mulhacén, que afegeix 7.800 m² a les disponibilitats d'espai. El 1984 assumeix la presidència d'ESADE Jaume Iglesias.

ESADE continuava evolucionant molt de pressa, tant en dimensió com en influència sociològica, i també en la qualitat i el nivell acadèmic i institucional. El 1988 Jaime Filella és nomenat nou director general. S'inicia el Programa de Doctorat (PhD).

El 1989 la Generalitat de Catalunya va atorgar a ESADE la Creu de Sant Jordi, que obeeix a la motivació següent: "Per la tasca de capacitació dels seus alumnes per a l'exercici de les funcions directives i administratives d'alt nivell des d'una perspectiva científica i humana i amb un sentit crític de les necessitats de l'home en una societat sotmesa a un constant procés de transformació." Es reconeixia el tarannà especial d'ESADE.

LA CONSTITUCIÓ D'ESADE ALUMNI (1988-2009)

En aquells temps de canvis rellevants, després dels primers trenta anys d'existència d'ESADE es va posar en evidència la circumstància, clarament peculiar, que al cap de tants anys no hi hagués una organització d'antics alumnes que els acostés a la institució, que els facilités serveis, que dinamitzés la seva capacitat d'aportació a l'Escola i de suport a la institucionalització en els diferents entorns. Aquesta mancança era especialment significativa en un temps en què el nombre d'antics alumnes creixia en gran manera i en què ESADE havia de rebre el màxim d'impulsos per continuar la seva brillant tasca de construcció de futur.

Per resoldre aquest dèficit es va posar en marxa el projecte de constitució de l'Associació d'Antics Alumnes, actual ESADE Alumni, els dos primers promotors de la qual van ser Pere-A. Fàbregas i Francesc Rafart, representants dels antics alumnes en la Junta de Govern d'ESADE.

El disseny de l'Associació va establir que la nova institució, encara que molt pròxima a ESADE, tingués personalitat jurídica pròpia. Així mateix, es va constituir com a associació única a la qual poguessin incorporar-se els antics alumnes de tots els programes. Els conceptes fonamentals eren la promoció del *networking* i el desenvolupament del sentiment de *belonging*, és a dir, xarxa i pertinença.

Superades les dificultats inicials, el desenvolupament i els èxits d'ESADE Alumni durant els seus primers vint anys d'existència han estat

espectaculars. Actualment és una de les primeres institucions d'antics alumnes de les escoles de negocis d'Europa, amb 14.360 socis en actiu l'agost del 2009. Durant aquests anys, la institució ha tingut cinc presidents, que han mantingut el democràtic costum de portar a cap un sol mandat i no presentar-se a la reelecció: Pere-A. Fàbregas, Joan Miquel Albouy, Xavier Pérez Farguella, Francisco Guarnier i Germán Castejón, el president actual.

La Jornada Anual d'ESADE Alumni, iniciada el 1995, actualment té lloc a Barcelona i a Madrid, i reuneix més de 2.500 persones en una cita anual de coneixement i relació, en què s'atorguen els premis Jaume de Cordelles, actualment premis ESADE. Finalment, cal destacar que ESADE Alumni forma part de l'Assemblea de Membres de la Fundació ESADE, i és un dels primers donants a la institució.

ELS PRIMERS ANYS A LA UNIVERSITAT

RAMON LLULL (1990-1998)

La caiguda del mur de Berlín el 1989 i la posterior dissolució de la Unió Soviètica emmarquen una nova era que conduirà a la progressiva globalització i a l'aparició de nous referents. A Espanya, el desenvolupament permanent de la societat, amb la progressiva aparició d'universitats privades, i el descens de la taxa de natalitat introduiran nous elements a l'espai de desenvolupament d'ESADE, tant en termes de competitivitat com d'eficiència.

El 1992 Lluís M. Pugès i Juan Antonio Delgado són designats nou director general i nou president, respectivament.

L'evolució d'ESADE no s'atura, i el curs 1992-1993 es comença a oferir una secció de l'MBA en anglès com a idioma vehicular. El 1991 s'inaugura un tercer edifici singular a l'avinguda d'Esplugues que, amb una superfície de 12.500 m², anirà acollint progressivament diverses activitats i programes d'ESADE.

Una fita important en l'evolució d'ESADE va ser la creació, el 1994, de la Facultat de Dret. La nova Facultat dissenya una carrera de dret en la qual, a més d'una rigorosa formació jurídica, s'ofereixin elements específics molt vinculats a les professions jurídiques, com ara anàlisi d'estats financers, informàtica jurídica, dret internacional i idiomes. La seva creació va tenir lloc en el marc de la Universitat Ramon Llull (URL), a la qual també s'incorporaran els estudis universitaris de direcció d'empreses.

ELS DARRERS ANYS (1998-2009)

Tots els canvis institucionals introduïts en els darrers anys convergeixen en un nou Estatut

d'ESADE, que és aprovat el 1998 i que defineix així la seva missió: "ESADE és una institució privada d'ensenyament superior amb una clara vocació d'internacionalitat, compatible amb el seu esperit fundacional de fidelitat i servei a Catalunya i a Espanya. La seva missió és la recerca i la docència en els àmbits de l'administració i direcció d'empreses, el dret i les ciències socials en general, i també la formació científica i humana d'homes i dones capaços d'actuar professionalment amb sentit crític orientat a la realització plena de la persona i a la transformació de la societat. Tot això amb una actitud solidària i de servei, dins un context plural i democràtic, en el marc de les tradicions humanística i cristiana." Els valors vius de la institució continuen fermes, enfocats al futur.

Joan Josep Brugera substitueix Juan Antonio Delgado, traspasat sobtadament, en la presidència d'ESADE el 1999. Aquest mateix any s'arriba a un acord amb la Companyia de Jesús que permetrà l'ús d'una zona del Centre Borja dels jesuïtes a Sant Cugat per ubicar instal·lacions acadèmiques i de recerca en un nou campus, que inicia les activitats la primavera del 2009, amb el trasllat allí dels estudis universitaris d'Administració i Direcció d'Empreses, seguint el model europeu. El nou campus universitari està cridat a tenir una interrelació creixent amb el parc d'innovació Creapolis, promogut per ESADE a la mateixa finca, concebut com un nou i avançat espai per a la interacció d'empreses innovadores, la recerca i l'ensenyament.

L'any 2000, Carlos Losada va ser designat director general. Cal destacar que tant el nou director general com el nou degà, Xavier Mendoza, i diversos alts càrrecs d'ESADE són ja antics alumnes de la institució.

El nou equip directiu promou un rigorós procés de reflexió estratègica i defineix una nova dinàmica institucional i un nou model de gestió. El creixement i l'acceptació de l'activitat d'ESADE a Madrid fan necessari disposar d'uns nous espais i, d'aquesta manera, es gestiona la utilització d'un primer edifici de 2.500 m² a la zona de Chamartín, que posteriorment serà completat amb un segon edifici contigu que aportarà 1.200 m² addicionals.

El pas següent serà Buenos Aires, amb la constitució d'un campus destinat a programes d'Executive Education, inaugurat l'any 2003.

Carlos Losada, en l'obertura del curs 2001-2002, es referia al moment i la dinàmica d'ESADE en els termes següents: "No és aquest, doncs, moment per a la complaença: cal mirar amb serenitat, però també amb fermesa, enfora d'ESADE. Hem de mantenir-nos atents a les noves demandes socials que ens exigeixen canviar. Refugiar-se en allò que s'ha aconseguit constitueix una de les actituds més agradables, però també una de les més perniciosos si ens proposem aportar el valor social afegit per al qual es va crear ESADE i que avui justifica la seva raó de ser."

ESADE ha crescut i ha seguit una infatigable línia ascendent, aconseguint posicionaments rellevants en els rànquings internacionals, tant europeus com mundials. Després dels seus primers joves cinquanta anys, ESADE és una institució prestigiosa en l'àmbit acadèmic i notòria en el seu posicionament social, que ha aconseguit ser conseqüent permanentment amb els seus fins fundacionals, resumits per Joan Manuel Soler, president de la Fundació ESADE des de l'any 2005 fins a la primavera de 2009, amb aquestes paraules: "Jesuïtes i empresaris van emprendre un projecte ambiciós per formar persones responsables, amb forts valors socials i ètics, com a directius capaços de dirigir i millorar les empreses i la societat."

Avui en dia ESADE és una institució que anualment ofereix formació a més de 12.000 persones, amb campus a Barcelona, Madrid, Sant Cugat i Buenos Aires, amb diferents centres acadèmics, com ara la Business School, la Facultat de Dret, l'Executive Language Center o el centre Turisme Sant Ignasi - URL, que té un alt i reconegut nivell en les seves activitats docents i de recerca.

La qualitat, la imatge i l'esforç de l'organització han aconseguit una internacionalització creixent de les seves activitats, que atreuen estudiants i directius d'arreu del món. Així mateix, un professorat cada vegada més internacional es completa amb un ampli equip d'investigadors. En coherència amb la seva internacionalització creixent, el suport d'administració i serveis incorpora professionals de diferents procedències internacionals.

El recorregut ha estat extens: en tan sols cinquanta anys s'ha passat d'aquelles inquietuds inicials de com preparar professionals per a l'etapa posterior a l'autarquia dels anys quaranta del segle XX, a una institució plenament adaptada a la internacionalització, amb capacitat d'aportar coneixements, inquietuds i, evidentment, valors, en un context global.

Escrivia fa uns anys: "ESADE pot i ha de contribuir amb força i estil a una universitat europea competitiva que permeti avançar en el context empresarial i social, amb els matisos de la vella Europa i un profund respecte a les seves arrels. Un dels valors de futur de Barcelona està en la seva capacitat de crear un management amb aromes mediterrànies, un management des d'un dels bressols de la cultura del món."

Pere-A. Fàbregas Vidal (Lic&MBA 1967)

Fundador i expresident de l'Associació d'Antics Alumnes

BIBLIOGRAFIA

- Fàbregas, Pere-A. (2004). *Arrels d'un futur. Una història de ESADE y de la Asociación de Antiguos Alumnos*. Barcelona: ESADE.
- Roglan, Joaquim (1998). *1958-1998. ESADE, 40 anys*. Barcelona: ESADE.
- Background papers: Lluís Maria Pugès. Ignasi Vila
- Documentació complementària de Lluís M. Pugès i Ignasi Vila a www.esade.edu/historia

Més informació sobre història i identitat d'ESADE a www.esade.edu